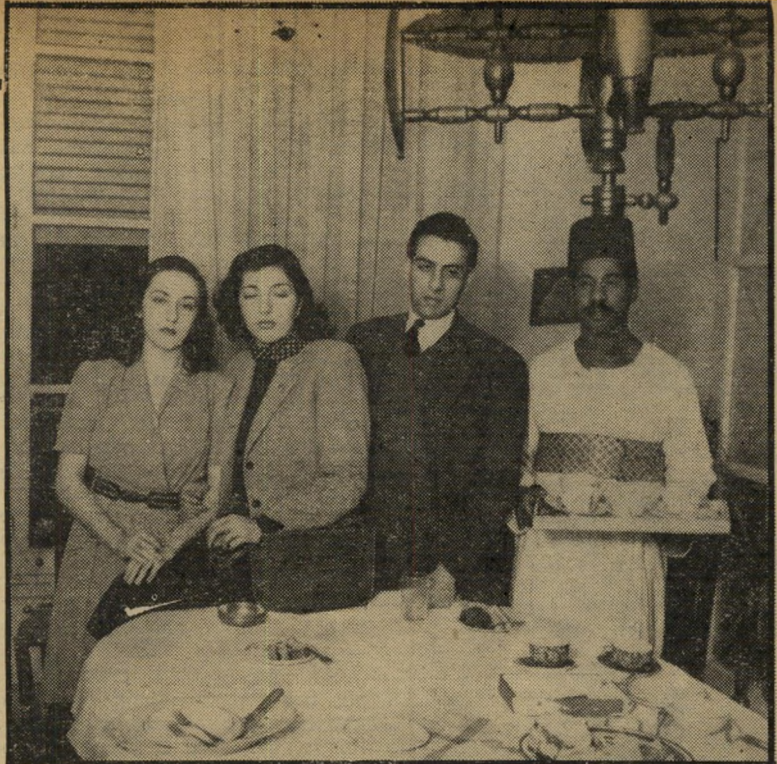

(המשך מעמוד 47)

באחד הערבים הוומנה לארוחת-ערב בר שגרירות: "אדון אמבש, אביה של סוזי, אמר לי שזה כויבד מלכים" (כבוד מלכי כים) להיות מוזמנת לשגרירות הבריטית. הוא לא ידע שהמייג'ור הצעיר אוברי אבן, שהיה מבקר בביתם, יתחתן אחר-כך עם בתו סוזי, והיא תהיה אשת-שגריר. המייג'ור אוברי אבן עשה עלי רושם עצום, כי דיבר עברית, ערבית, רוסית ויפנית או סינית, ואני לא הבנתי איך בחור כל-כך צעיר יכול לדבר כל-כך הרבה שפות מזורות. זה היה אבא אבן." באחד הקונצרטים פגשה באחייתו של המלך פארוק: "שתיהן היו יפהפיות. אני זוכרת את פאיזה ופאזיזה, שהיתה אחרי-כך אשתו הראשונה של השאה. היתה עוד אחת מכווערת, שאני לא זוכרת את שמה. המלכה נאולי, אמו של פארוק, מאד אהבה אותי."

תי ללכת, לפחות כדי לפגוש את הנסיך כות, שהיו ידידות טובות. מאוחר יותר הן היו באות לשמוע את הקונצרטים שלי באולם אדיסון בירושלים." שלוש פעמים בשנה היתה ולצמן נוסעת לסידרת-קונצרטים במצרים. היא ניגנה עשרות קונצרטים לפני החיילים האנגריים, הנריזילנדיים, חיילי צרפת החופשית, חיילים יהודיים, גם במידבר ובבתי-חולים. קונצרטים רבים נתנה ללא תשלום למען הצלב האדום, הסהר האדום המצרי, מוסדות-צדקה מצריים, פליטים עניים, הנוער-היהודי במצרים והוועד למען החייל היהודי שם. את מיכתבי-התודה, הביקורות בעיתונים, כרטיסי ומו"דעות המופעים הדביקה בחמישה אלבומים עביר-כרס, שבהם היא מעיינת מדי פעם וזוכרת: "כשניגנתי בתל-אל-כביר, היה מונף בחוף דגל כחול-לבן, והיו שם הרבה קצינות יהודיות. אף פעם לא היה

אסור לדבר עם המשרת

פנינה (קיצונית משמאל) בבית תם של מיטפחת וייסמן. מימין צאבר, אחד משני המשרתים של המיטפחה. בדרך-כלל נאסר עליה לדבר עם המשרתים.

תו קנתה חגורת-בטן, והוא שאל אותה: "יא מדאם נחאס פיין אליטיו?" (גברת נחאס, איפה הישבן?) על המלך פארוק היו החיילים הזרים שרים ברחוב, לפי צילילי ההימנון הלאומי המצרי דאז: קינג פארוק, קינג פארוק, ינעל אבוכ, ינעל אבוכ. ("המלך פארוק, אביך מקולל"). פגשתי שם גם את הפסנתרנית ג'ינה בכוואר. היא היתה אז בת 27, וכבר שמה."

כך ביישנית, מספרת פנינה, "אמרתי לי-סוזי שאני לא יכולה לבוא, אלא אם יד מינו אותי. היא הסבירה לי שזה בית פתוח, ולבטוח הסכמתי לבוא."

האף של קליאופטרה

בין החיילים והעסקנים מהארץ ש' היו מבקרים באותו בית היו יוסי ידן, ראובן דפני ממישרד-החוק, צ'ארלס אורד וינגייט, אנציו סירני, משה שרת, יעקב צור, עזר וייצמן ואחרים. "היה שם בחור יפהפה, בלונדי, בעל עיניים כחור לות. תמיד אהבתי בחורים כאלה. הוא רצה לעשות עלי רושם ודיבר איתי על דוסטויבסקי, אני דיברתי איתו על בודלר וורלן. כל השיחות שלנו היו רק על סיפרות ופילוסופיה, עד שהתחתנו. תמיד היה אומר לי שיש לי אף ארוך, ואני הייתי עונה לו שמה שעשה את קליאופטרה, היה האף שלה." הבחור היה יגאל וייסמן, בנו של בעל-הבית.

בביתה של מיטפחת אמבש היתה פנינה קמה יום-יום, בשעה תשע, ויורדת לאכול בחדר-האוכל המפואר. אחרי הארוחה הייתה מתאמנת במשך כחמש שעות. בימים שלא היו לה קונצרטים, היתה שותה תה עם ידידות, או יוצאת בחברתו של יגאל, תמיד בליוויית אמה, ששמרה עליה מכל מישמר. "גם יגאל היה שומר על כבודי", סיפרה, "הוא היה יוצא לבלות במר עדונילילה עם חתיכות, אבל איתי היה יושב רק בחוגי-המיטפחה. אף פעם לא לקח אותי לשייט על הנילוס, כמו שעשה עם אחרות, ואני מאד קינאתי." בין האנשים, שלבתיים היא הוומנה, היה ראש-הממשלה, נחאס באשה. הוא שלח את נהגו להביא את פנינה ואמה, לפני שהלכנו, סיפרו לי עליו בדיחה — שאש-

עוגות ושוקולדה

מרות שאמה לא הרשתה לה לצאת למועזונילילה או לסעוד בחברת חי צעירים הרבים שביקשו את חברתה, התי רה לה להסתובב ברחובות קאהיר ולשבת בבתי-קפה, אך תמיד בחברת מבוגרים אחראיים. "המקום שהכי אהבתי היה בית-הקפה גרופי, שהיה ידוע בעוגות ובשוקולדה הכי-טובים." במשך שלושים השנים שעברו, מאז ביקוריה במצרים, קיבלה האמנית מאות מיכתבים מחיילים לשעבר. בסיווריה ברח-ביהעולם ניגשים אליה לפעמים אנשים עם ילדיהם או נכדיהם, ומראים לה תוכי ניות ותמונות עם חתימתה מאותה תקופה. בחודש שעבר, בהיותה בלונדון, קיבלה מיכתב מחייל-לשעבר, ששמע אותה מנגנת בתוכנית מוזיקה פור אול (מוסיקה לכל) בקאהיר. הוא סיפר במיכתבו כי ביקר במצרים והלך לחפש את האולם שבו היו נערכות התוכניות לחיילים, אך במקור מו מצא מוסך גדול. "אני לא מכירה את מצריים של עכ-שיו", אומרת פנינה, "ברור שהרבה דבר רים השתנו בה. אבל אם יזמינו אותי לבקר שם, אעשה זאת בשימחה, והמקום הראשון שאבקר בו יהיה בית-הקפה גרופי, לאכול עוגת-שוקולדה."

Société des Concerts d'Egypte
THEATRE FOUAD 1er
 13, Avenue Fouad 1er
SAMEDI 16 FÉVRIER 1946
 A 6 H. P.M. PRÉCISES
RECITAL DE PIANO
 donné par
PNINA SALZMAN

פואד הראשון

מודעה בעיתון מצרי בשפה הצרפתית מכריזה על רסיטל לפסנתר של פנינה ולצמן. הרסיטל נערך על שמו של המלך פואד הראשון וזכה להצלחה גדולה.

ארוס מרי'

פנינה עם ארוסה יגאל וייסמן בשכונת חאן אל-חילי בקאהיר. זאת היתה אחת הפעמים הבודדות שבהן יכלה לצאת ללא ליווי. באותה תקופה היה יגאל חייל בצבא הבריטי. ההיכרות היתה בבית מיטפחת וייסמן.

Young Pianist Gives Fine Performance

Sunday evening's concert at the Giza University Concert Hall was the last of the great Anglo-Russian Music Festival and thanks to Pnina Salzman's beautiful performance it will remain unforgettable for thousands of music lovers.

her subject was revealed with a new clarity, every part is explored, newly rediscovered by the young mind of this great pianist and re-created with a sure hand. Thus this popular and not very original work appears in a new light. Pnina Salzman's perform-

ביקורת מצרית

במרץ '43 יצאו עיתוני מצרים עם ביקורות נלהבות על הפסנתרנית הצעירה. זוהי ביקורת שנכתבה אחרי הקונצרט האחרון של הפסטיבל למוסיקה אנגלית ורוסית. הקונצרט נערך בקאהיר.

חשוב לי איפה אני מנגנת, אלא מה אני מנגנת ואיך אני מנגנת." באחד הימים הוומנה על-ידי סוזי אמ-בש (אבן) לביתה של מיטפחת וייסמן, ביהודה שהיה פתוח לחיילים מכל האומות וליהודים מצריים. בעל הבית, יעקב וייסמן, היה נשיא ההתאחדות הציונית במצ-ריים. בשנת '48 נאסר על-ידי המצרים, ובלילה שנה וחצי המצרי, הוא עלה עם אשתו ארצה ב-1950.

כשהוומנה אותה לנגן בביתה בשעת שתיית התה. פנינה ניגנה, אך המלכה כלל לא שמעה אותה. היא היתה שקועה בפטי-פוט קולני עם ידידותיה ושיקשוק בכלי-התה: "זה נורא הרגיו אותי", גילתה פנינה, "אני חושבת שהמלכה, בעצם, לא היתה כל-כך מוסיקלית." פעם הוומנה גם לביתו של המלך פאי-רוק, אך אמה אסרה עליה ללכת: "היא אמרה ששמעה עליו דברים לא-מכובדים, ושאי-אפשר לסמוך עליו בחברת נערות צעירות כמוני. אני כעסתי מאד, כי רציי